

När fotbollen kom till byn

Hallands län

Kungsbackas kommun

Redan 1918 spelades den första fotbollsmatchen i Frillesås. Föreningen som gjorde det hette Frillesås IF, och det allra första laget bestod av John Gustavsson, Karl Gustavsson, Fritz Johansson, Karl Olsson, Erik Johansson, Harry Johansson, Hanse-Fritz Johansson, John Lilja, Albin Andersson, Olle Andersson och Rudolf Lilja.

På den tiden såg Frillesås helt annorlunda ut. Det som vi idag kallar för Frillesås centrum fanns inte. Här låg några få affärer och en del bostadshus, men det var glest mellan byggnaderna. Det var långt innan sommarstugor och villaområdena hade kommit till. På västra sidan om järnvägen, ner mot Torstensvik och Vällersvik, låg några bondgårdar. I övrigt var här mest åker och betesmarker.

Järnvägen hade kommit till Frillesås i slutet av 1880-talet, och då byggdes den första stationsbyggnaden. Mejeriet hade kommit till i början av 1900-talet.

På den plats där pensionat Frillesberg idag ligger uppfördes runt 1917-1918 en linberedningsfabrik. Den startades av två personer, Urban Elkan och en herr Bergsten, som hade flyttat till Frillesås från Helsingborg. Bredvid linberedningsfabriken låg mejeriet. Nästan alla människor som bodde i Frillesås levde på jordbruksarbete, och man bodde på sina gårdar runt om i bygden. Tanken var att bönderna runtom skulle odla det lin som behövdes för fabriken.

Fotboll i organiserad form hade funnits i Sverige sedan 1880-talet, och en av pionjärklubbarna var Örgryte IS i Göteborg. Halmstad Bollklubb var också tidigt igång, och den allra första internationella matchen i Sverige spelades omkring 1890 av just HBK, närmare bestämt mot ett lag från Köpenhamn.

Det första svenska mästerskapet i fotboll vanns av Örgryte, som år 1896 besegrade Idrottens Vänner från Helsingborg.

Förmodligen var det så att herrarna Elkan och Bergsten tog med sig fotbollsintresset från Helsingborg när de flyttade hit för att starta linskäkteriet. Det var i alla fall dessa två samt jägaren Olle Andersson som tog initiativet till att Frillesås IF bildades 1918. Urban Elkan blev föreningens ordförande, medan de som arbetade i fabriken kom att utgöra stommen i laget.

Man spelade i blå- och gulrandiga tröjor och i svarta byxor med vita revärer. Dräkterna hade Urban Elkan köpt in i Göteborg.

Träningen ägde rum på Hellerplanen, som låg vid det vi idag kallar för Gunnes väg. Den löper mellan Torstensviksvägen och Vällersvik, alldeles intill ett hus som kallades för Antons stuga. Stugan finns kvar än idag men fungerar nu som sommarhus.

När Frillesås IF var verksamt fanns inget seriesystem, och klubben var heller inte ansluten till något förbund. Fotbollen var helt enkelt inte så organiserad på den tiden. Faktum är att det skulle dröja tio år innan något Frillesås-lag kom att spela i någon serie.

Men laget kom ändå att spela matcher. Man cyklade till närliggande socknar och spelade några matcher varje år. Häst och vagn kunde man också använda sig av för att komma till bortamatcherna. Det var ofta Åsa som man mötte, vilket ledde till många jämna och hårda matcher med varierande resultat. Vi dessa tillfällen kunde publiken uppgå till något hundratal åskådare. Man mötte också lag från Hanhals, Väröbacka, Bua och Åskloster. Någon gång tog man till och med tåget, bl.a. för att åka till Tvååker och möta det lokala laget där.

Efter några år, omkring 1922, utbröt det en brand i linberedningsfabriken, vilken då totalförstördes. Den byggdes aldrig upp igen, och så småningom flyttade Urban Elkan från samhället. Det innebar också att klubben Frillesås IF lades ner, eftersom det inte längre fanns någon som ville eller kunde driva föreningens verksamhet vidare.

Icke desto mindre fortsattes det att spela fotboll i Frillesås. Man spelade lite varstans, ofta på mycket primitiva planer där hopplockade lag möttes i vänskapsmatcher som säkert kunde vara tuffa. Det spelades bl.a. i Landa, Solryd, Bäckagården, Stråvalla och Stuv. En populär spelplats var ”Knektamossen”, allmänningen söder om Korsvägen. Ibland spelade man till och med på vägen vid Korsvägen, något som var möjligt eftersom det inte var så mycket trafik på den tiden.

Några år efter det att Frillesås IF hade lagts ner gjordes ett nytt försök att bilda en fotbollsklubb, närmare bestämt 1927. Man bildade då Frillesås IK, en klubb som dock upplöstes redan samma år.

Så gick det till när fotbollen kom till byn, innan Frillesås FF hade startat sin numera mångåriga verksamhet.